

## Párisban véres verekedések voltak a nemzeti ünnepen.

Páris, július 15. A tegnapi nemzeti ünnep folyamán két helyen véres incidensek kerültek a sor. A katonai parádé alatt három férfi a hadsereg zászlójának megpillantásakor, pufj kiáltásokat hallalott a katonaság ellen, mire azonnal körülfogták és súlyosan bántalmazták őket. Már-már megölték őket, mire a rendőrségnek kellett közbe lépnie. Több rendőr és a tömegből hat ember súlyosan megsebesült.

A másik incidens a munkásnegyedben történt. A rendőrség ott három ittas embert letartóztatott, mire mindegyikük a rendőrségnek és ki akarta szabadítani az elfogottakat. Mindkét oldalról lövések dördültek el. Valóságos tüzharc fejlődött ki a tüntetők és a rendőrség között. Több rendőr és a tömegből hat ember súlyosan megsebesült.

~~~~~

## A város mult évi gazdálkodása.

A városi számvevőség elkészítette a múlt évi zárszámadással és azt Scutty Sándor főszámvevő szerdán bejelentette a tanácshoz letárgyálva végeit. A zárszámadás rendkívül érdekes adatokat tartalmaz a város mult évi gazdálkodásáról. A főszámvevő összefoglalt jelentése szerint a rendes bevétel 62.850.357,651 K 07 fillér, az előirányzatot kívüli bevétel 17.503.386,296 K 02 fillér volt. 1924. évi hitel- és pénzügyi műveletek 50.230.906,014 K 68 fillér. 1924. évi összes bevételek 130.584.649,961 K 77 fillér. 1924. évi rendes kiadások 47.360.759,151 K 84 fillér. 1924. évi előirányzatot kívüli kiadások 27.749.062,972 K 50 fillér. 1924. évi hitel- és pénzügyi műveletek 54.885.123,153 K 29 fillér. — 1924. évi összes kiadások 129.994.945,277 K 63 fillér. Az 1924. év végén pénzügyi maradvány 589.704,684 K 14 fillér.

B-jelenti a főszámvevő, hogy az 1924-ben összesen 213.592 aranykorona, vagyis 3.631.064.000 papirkorona póthitel vétetett igénybe, amely mindenkor a befolyó többletjövedelemben talált fedezetet. A pénztár állandóan fizetőképessé volt és a város pénztára összes fizetési kötelezettségeit mindenkor és mindenben pontosan teljesítette.

Ezután a vagyonmérleg adatait ismerteti a főszámvevő:

Tiszta vagyon 1923. év végén papirkoronában 1.271.304.051,589 korona 14 fillér, 1924. év végén papirkoronában 1.491.824.736,903 korona 02 fillér, mutatkozik *vagyonszaporodás* 220.520.685,313 korona 88 fillér, tiszta vagyon 1923. év végén aranykoronában 74.782.591 korona 26 fillér, 1924. év végén aranykoronában 87.754.396 korona 28 fillér. Mutatkozik *vagyonszaporodás* 12.971.805 korona 02 fillér.

A 220.520.685,313 korona 88 fillér vagyonnövekedés a következő tételek egybevetéséből áll jelenleg: A *vagyon szaporodott papirkoronában* az épületek és építményeknél 233.000.704,260 korona, cselekvő tőkéknél 1.584.037,767 korona 32 fillér, cselekvő hátralékoknál 37.994.647,279 korona 83 fillér, kész-

pénznél 379.456,314 korona 96 fillér, összesen 272.958.845,622 K 11 fillér. A *vagyon apadt földeknél* 200.127.400 korona, építményeknél és terek, ültetvények, közutak, lámpák, 6.419.293,500 korona, anyagok és természetnyelveknél 80.536.900 korona, butorok, szerek és eszközök, 38.381.807,800 korona, a szervenél 1.322.610,011 korona 94 fillér, a szervenél hátralékok szaporodtak 5.833.784,696 korona 29 fillér, összesen 52.438.160,308 korona 23 fillér, a növekedés tehát 220.520.685,313 korona 88 fillér.

A polgármester a zárszámadás letárgyalására — értesítésünk szerint — rövidesen összehívja a pénzügyi bizottságot és a tanács a nyári szünet után a zárszámadást a közgyűlés elé terjeszti.

## A hitelezés adminisztrációja.

(Budapesti tudósítók telefonjelentése.) Ma délelőtt Mayer János miniszternél értekezlet volt, amelyen Bud János pénzügyminiszter és Wimmerslein közéleti-mezési államtitkár vett részt. Az értekezletnek egyetlen tárgya a hitelezés adminisztrációjának kérdése volt. Végre az aznban nem foglaltak állást, mert döntés előtt meg akarják hallgatni az egyes üzemek és érdekképviselek vezetőit.

## Beregi Oszkár Amerikába készül.

(Budapesti tudósítók telefonjelentése.) Beregi Oszkár Amerikában több előadásra szerződött költő és az eddigi tervek szerint augusztus 21-én már New Yorkba is érkezik, ahol az ott élő magyarok nagy ünneplésben fogadják részeseit. Beregi társulatában négy női és hat férfi tag van, akik mindannyian vele mennek. Első szereplése szeptember 13-án lesz, még pedig *Földesnek Kurusló* című darabjában, második előadása New Yorkban szeptember 20-án, majd október 18-án lesz, míg a közbeeső dátumokon a magyarlakta városokban fog szerepelni.

## Tanácskozás az agrárkövetelések teljesítéséről

Budapest, július 15. Ma délelőtt a földművelésügyi miniszteriumban nagy jelentőségű tanácskozások kezdődtek, amelyen Mayer János földművelésügyi miniszter elnökölt. Ezen bizalmas jellegű tanácskozáson szóba került az *agrárkövetelések teljesítése* is olyan intézkedésekkel kapcsolatban, amelyek az egész gazdasági életre, viszont a piac átalakulására is nagy kihatással lesz.

Két óra tájban megérkezett Bud pénzügyminiszter is, aki szabadságát szaktotta meg azért, hogy ezen a tanácskozáson részt vehessen. Ugyancsak gazdasági természetű kérdéseket tárgyalt ma délelőtt Vass József helyettes miniszterelnök Wálka Lajos kereskedelemügyi miniszterrel, aki a jövő héten kezdi meg a szabadságát, helyettesítéséről Vass miniszterelnök fog gondoskodni.

## A román kormány „intézkedni” fog a magyar kisebbség külföldi panaszai ellen.

Bukarest, július 15. A Rador-ügynökség felhivatalos közlést adott ki, amely a következőkről szól: *Pe rescu Comen*, Románia svájci kövele a Nemzetek Szövetsége előtt elhangzott magyar kisebbségi panaszok miatt előterjesztést tett a kormánynak a Románia presztízsét károsan érintő külföldi propaganda megakadályozására.

A Romániát sértő panaszok alkalmával arra, hogy az országot a külföld előtt kedvező színben tüntessék fel. A kormány ezért sürgős törvényjavaslatot fog a kamara első ülése elé terjeszteni az állami érdekek hatóság védelméről, amelyet magyar kisebbségek legutóbbi külföldi panaszával fog megindokolni.

## Bolsevizmus Kinában.

London, július 15. A *Morningpost* washingtoni jelentése szerint az Egyesült Államok erőlyes lépést tettek a kínai kormánynál, melyet figyelmeztettek arra, hogy ha az idegeneket nem fogja jobban oltalmazni és a szerződéseket nem fogja tiszteletben tartani, akkor minden hatalom, mely eddig barádsággal viseltetett Iránnal, el fog tőle fordulni.

A lap értesítése szerint Amerikának ezt a váratlan lépését az okozta, hogy a kínai kormány nyíltan tárog teret enged a bolsevis propaganda.

A kínai kormány nyíltan kijelentette, hogy elhatározta szándéka az idegenekkel megkötött szerződéseket érvénytelennek nyilvánítani.

London, július 15. A *Daily Herald* című szocialista lap közli azt a jegyzőkönyvet, amelyet annak idején a rendőrsáncsnak adott ki, hogy löjjenek a tömegre. Ez a jegyzőkönyv — a lap szerint — annak bizonyítéka, hogy a rendőrfőnök az oka a kínai zavargásoknak.

## A magánalkalmazottak jogviszonyainak rendezése.

Budapest, július 15. Egy évvel ezelőtti szövegezte meg Jezsovic János helyettes államtitkár, a kereskedelmi minisztérium törvényelőkészítő osztályának vezetője a magánalkalmazottak jogviszonyainak rendezéséről szóló törvénytervezetet, amely azóta az anketék egész során ment keresztül. A törvényjavaslat még mindig nem készült el, mert az érdekeltségek véleményezése csak nemrégiben fejeződött be a kereskedelmi minisztériumban. Wálka Lajos kereskedelmi miniszter ugyanis szükségesnek tartotta, hogy valamennyi érdekeltség véleményét nyilvánítsa a magánalkalmazottak jogviszonyai tekintetében.

Közel száz érdekeltség foglalkozott tehát a javaslat tervezetével és így ezeknek a véleményezéseknek a feldolgozása és áttanulmányozása még hosszú ideig tart. Jezsovic János helyettes

államtitkár most egyetemi össze az adatokat, mielőtt azonban a javaslatot végrevesen megszövegezné, még egy anketét fog összehívni. Ezt az értekezletet valószínű, már a jövő héten megtartja, úgy, hogy augusztus 1-én meg lehet majd szövegezni a törvényjavaslatot, amelyet Wálka Lajos kereskedelmi miniszter októberben a közgyűlés elé terjeszt.

Ezt a javaslatot a magántisztviselők és magánalkalmazottak körében, de a különböző vállalatok is már régóta sürgetik, mert úgy a felmunka idő, mint a végteleltetés, munkaidő és más kérdésben teljes a jogbizonytalanság. Az egyes munkabíráóságok esetenként álapítják meg a kölcsönös jogokat, ami természetesen sok magánjogi párt eredményez.

## Az öreg korcsmáros.

— Adatok Az öreg Szeged-hez. —

Írta: Cserny Mihály.

(3)

Gyufaszállal történt a szavazás. Fejes és fejellen gyufával. Nosza, még aznap este „óra után” megtörtént a hivatalos eljárás Kiss Pálcsinál, hogy megrendeljk husz ember részére a vacsorát. Halpaprikás, turós-csusza, félliter bor. Koponyánknál nyolcvan krajcár. A vacsora helye: a saletni, az idej: szombat este. Jóval nyolc óra előtt már szállingóztak a vendégek, mintha csak a finom illat, az incsitalandozó paprikás szag vonzotta volna őket. Elsőnek Kovács József tűzoltó-parancsnok érkezett be. Utána nem sokára Kovács Oskár jelentette be komor hangon a jóestét. Majd Molnár Tóni nyújtogatta be hosszú, vékony nyakát. Negyediknek pedig Farkas Gyula pihegette be tekintélyes pocakjával. Mind a négy „dalos” hatalmas termetű ember volt. Termetüknél azonban még hatalmasabb volt az étvágyuk. Példának okáért Molnár Tóni fogadásból képes volt bekebelezni egy ropogósra sült választási malacot. Kovács Oskár sem erőltette meg magát, ha egy rúd szalámit kellett megennie.

Aminthogy erre példa is volt egyszer a dorozsmái fűrdőben. Egy ösmerősevel, Stein Antal szabómeisterrel találkoztam, aki ezidőtájt kint nyaralt a híres szikes tó partján. Dilettáns volt, gondolta Stein: megkínálom ezt a jó embert délelőtti uzsonnával. Elébe tett egy egész rúd szalámit, lehetett két kiló, mellé pedig igen szép zöldpaprikákat. Vagy ötöt, hatot. Kovács Oskár kiveszi a peneculását, hozzá-

fog falatozni. Ha nem nézte volna az ember, hogy milyen arányosan fogy, miként a hold, Stein „pácsi”-nak az arcán fölfedezhette volna azt. Stein Antal egyre idegesebb lett, úgy, hogy nem restelte már azt sem megjegyezni, hogy „hála Istennek jó étvágyal rendelkezik a tekintetes Kovács ur”. Meg aztán: „a családom oszonnára ezt szokta élvezni”. Kovács Oskár eleget mondott. Vélte a tréfát, igen ájtatosan becsütlentette a halbacskát és ennyit válaszolt:

— Jó szalámi, mondhatom kitűnő szalámi!

Stein pedig búsan felelte rá:

— Ugy látom, önnek is ízlett.

Pálcsi bácsi, mikor a négy jóétvágyú vendég leült a saletni alá, kiket Szeged általánosan „kis-öhetű”-nek neveztek, fölbuzdult benne a lelkiismeretes vendéglős és zavartan interjúvolta meg őket:

— Mind a husz vendég ilyen jóétvágyú lesz urak?

A „kis-öhetűk” kacagással feleltek.

— Mert akkor szalájtok a halpíra, pedig két ember részére egy kiló halat főztetek öcsém!

Általános szokás volt az öreg Szeged életében, hogy naponként eljártak valamelyik bormérésbe az emberek s ott vagy eldiskurálgattak, vagy eltréfálkoztak, vagy horribile dictu elkáryáztak. Mi volt ez a csöndes elkáryázás? Ahhoz képest, ami némely nagyobb üzletben valóságos szervenélyből folyt, néha ebédutániól másnap reggelig egyfolytában. Ezek az úgynevezett „nagyobb” üzletek Kávéház fölírását viselték, amihez az adta meg a jogot, hogy volt a korcsmaszoba közepén egy rozszant, elnyúlt posztóju biliárd,

melyen nappal serdülő diákok, éjszaka pedig hajnalváró „éjjeli baglyok” lökdösték repedt dákóval a lecsorbult golyókat.

Az ilyen korcsmázó emberek olyan pontosan beérkeztek a megszokott mennyiségű italuk mellé, mint a hivatalnok a kalamus és tintatartó mellé. Megitta ki-ki a maga porcióját és ekkorra körülbelül be is alkonyodott. A korcsmáros meggyújtotta a gerendáról leülő petróleumlámpást, az ablakokon a függönyt összehúzta és várta, hogy fizessenek a vendégek. Kontóra nem igen itak akkoriban az emberek. Legföljebb gyári munkások, malombeli zsákolók, falelepi tőkevagók, fűrészelők és zsinoly készítő, akikről a munkavezetők szombaton este levonták a hét folyamán elfogyasztott bor árát (ami néha tekintélyes összegre rugott) és kifizették a korcsmárosnak, hogy a becsület csorbát ne szenvedjen. És hogy a jövő hétre biztosra legyen a hitel. Már most az a kérdés marad megoldatlanul, hogy miért nem ivott hitelbe a polgárság. A kisiparosok, kisgazdák, uccasarki boltosok. Azért-e, hogy az volt a jó szokásuk a bormérőknek, hogy nagy otromba betűkkel följegyezték az adós nevét a festett ajtóra, vagy a falon függő táblára, utána rajzolván a név után az összeget is, vagy azért, mert a kis korcsmában nem volt „főúr”?

Kiss Pálcsinak is sok törzsvendége volt, akik évszámra hűek maradtak öhozzá és az üzletéhez. Ezek is pontosan beállítottak a szokott időben az „emeleti” szobába, nyáron az udvarba és hasonlóképpen eltöltötték az időt vacsoraideig. Ekkor kezelt fogtak Pálcsi bácsival és „leöcsémezve” egymást, ellepkedtek lassú tempóban, amint ez öreg urakhoz és szin-

józan emberekhez illik. Maga Pálcsi bácsi is megtartotta ezt a nyárpolgári szokást, hűségesen rajzolgatván a kis fekete táblára a bumedítai tartálzás közben. Persze ezek a nyugodtvérű, józan-életű élő urak már valamennyien elvonultak, ha igaz: „deszkát árulni” valamelyik temetőbe. Csak az emléktűt él. Csak az alakjuk árnya toppan olykor a múltak avarját bolygató ember elé és látja a kora est lassan tömörülő homályában a szandártermű Pázmán János mézárasmestert, aki állandóan „kandész”-szel (parádi viz), itta az izletes hegyi bort és szívesen el-kibicelt vastag karimájú szemüvegén keresztül, oda oda dörgögvén, ha valaki elhibázta a húzást:

— Bibordó!.. Hát így kell játszani?.. Akárcsak Csacsicsovics Ádámot látnám kártyázni.

Azután Fournir Károly bácsi angol flegmájú hentesmester fanyar mosolyát látja a krónikás, továbbá svábos kiejtését hallja, mellyel elcsappogta a szavakat. A másik asztalnál Windt József, a híres ácsmester komolykodik. Mellette Kalmár Pista, az ipartestület keményszavú elnöke malmoz az ujjával a szomszédja, Szabó Miska szabóiparos társaságában, akit azzal különböztettek meg a többi Szabó nevezetű emberektől, hogy elnevezték „dupla” Szabónak. Valójában dupla is volt, mert jól táplált alakjából két kecske (szabóiparos) is kitélt volna a régi értelemben vett szabót érve, akikről akkor még az a frivol tréfa járt, hogy vasalót hordanak a zsebüktben, nehogy elfújja őket a szél. Az idők változnak, mondja a közmondás és valóban így igaz. A szabók ma pocakot eresztnek.

(Folytatjuk.)